

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра конституційного, адміністративного та міжнародного права

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

Міжнародне гуманітарне право

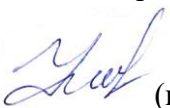
підготовки бакалавра

Силабус освітнього компонента «Міжнародне гуманітарне право» підготовки бакалавра

Розробник: Гороть Алла Миколаївна, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки, кандидат юридичних наук, доцент

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми:

_____ (к.ю.н., доц. Фідря Ю. О.)

Затверджено на засіданні кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права
Протокол № 02 від 12 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри:

д. ю. н. Книш С. В.

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань 26 Цивільна безпека, спеціальність 262 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120 год. 4 кредити		Рік навчання 3
		Семестр 6
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 18 год.
		Самостійна робота 84 год.
ІНДЗ: немає		Консультації 8 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	Галузь знань 26 Цивільна безпека, спеціальність 262 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120 год. 4 кредити		Рік навчання 3
		Семестр 6
		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 6 год.
		Самостійна робота 94 год.
ІНДЗ: немає		Консультації 14 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

ППШ Гороть Алла Миколаївна

Науковий ступінь кандидат юридичних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права.

Контактна інформація: horot.alla@vnu.edu.ua , allagorot78@ukr.net

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація до ОК

«Міжнародне гуманітарне право» належить до переліку вибіркового ОК, присвячена вивченню системи норм міжнародного права, котрі регулюють ведення збройних конфліктів, статус легальних учасників бойових дій, права та обов'язки нейтральних держав. Особлива увага приділяється вивченню міжнародно-правового захисту жертв війни, цивільних об'єктів та культурних цінностей у період збройних конфліктів та захисту навколишнього середовища. Окремо вивчаються обмеження воюючих у виборі методів та засобів ведення військових дій. Завершується вивчення навчальної дисципліни інститутом міжнародно-правової відповідальності за порушення норм міжнародного гуманітарного права.

Освітній компонент «Міжнародне гуманітарне право» передбачає використання сучасних технологій – правової інформаційно-пошукової системи «Законодавство України» на офіційному вебпорталі парламенту України та різних інформаційних ресурсів (ресурси глобальної мережі Інтернет; веб-ресурси Верховної Ради України, органів виконавчої влади), цифрові технології загального характеру ((інструменти Microsoft 365 (Word), цифрові технології тестового зв'язку: електронні пошти (ukr.net), месенджери (Telegram), відеозв'язку (для онлайн консультування Zoom)).

Після вивчення освітнього компонента здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

поняття, предмет джерела, норми та принципи міжнародного гуманітарного права; завдання, значення міжнародного гуманітарного права; правовий статус суб'єктів збройних конфліктів, забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у ньому; положення найважливіших правових документів у сфері правового регулювання збройних конфліктів («Право Женеви» та «Право Гааги»); положення норм міжнародного кримінального права, що стосуються відповідальності за вчинення воєнних злочинів; передісторію, причини та наслідки найглобальніших міжнародних та не міжнародних збройних конфліктів; рішення міжнародних трибуналів про притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні норм міжнародного, міжнародного гуманітарного та кримінального права; можливості імплементації норм міжнародного права у законодавство України; статус та завдання діючих міжнародних організацій.

Вміти: надавати консультації щодо використання міжнародних конвенційних та інституційних механізмів захисту прав людини під час збройного конфлікту в інтересах клієнта; визначати порушення норм міжнародного гуманітарного права в тій чи іншій конкретній практичній ситуації; аналізувати формування та розвиток ідеї міжнародного гуманітарного права; здійснювати трансформацію норм міжнародного права до національних правових системах; прогнозувати шляхи розвитку відповідного законодавства; швидко знаходити потрібну інформацію, обробляти й аналізувати її, оцінювати за достовірністю та релевантністю, аналізувати зібрану й оброблену інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, складати аналітичні довідки, звіти й інші форми представлення результатів аналізу з правильним оформленням посилань на норми міжнародного та національного (українського та закордонного) права; оцінювати співвідношення національного права та міжнародного гуманітарного права, значення імплементації його норм у національну правову систему; виявляти проблеми практичної реалізації законодавства і окреслювати можливі шляхи щодо їх вирішення; самостійно працювати з навчальною і спеціальною літературою

Предметом вивчення даного ОК є: основні джерела регулювання ведення збройних конфліктів (Гаазькі та Женевські конвенції), історичні етапи регулювання ведення збройних конфліктів; правові аспекти статусу учасників збройних конфліктів (комбатантів та некомбатантів); права і обов'язки нейтральних та невоюючих держав під час війни; Особливості регулювання статусу воєнного полону та воєнної окупації; поняття та види юридичної відповідальності у сфері міжнародного гуманітарного права (злочини проти миру та безпеки людства та ін.).

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета вивчення ОК «Міжнародне гуманітарне право» є отримання як ґрунтовних теоретичних знань так і здатність розв'язувати складні практичні завдання, пов'язані із міжнародним регулюванням ведення збройних конфліктів, відповідальності за порушення норм міжнародного права в даній галузі.

Завданням вибіркового освітнього компонента

Викладання даного ОК носить науково-практичне спрямування для формування у здобувачів правосвідомості та високої правової культури, вміння виробити практичні навички використання нормативних положень міжнародного гуманітарного права під час вирішення проблемних ситуацій (казусів).

3. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

Спеціальні компетентності спеціальності (СК)

СК 3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК 5. Здатність визначити придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК 8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційні-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.

Програмні результати навчання /Результати навчання (РН)

РН 4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН 5. Розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами.

РН 8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН 10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН 11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній

цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.

Під час вивчення освітнього компонента здобувачі набудуть таких soft skills:

- уміння чітко, логічно і стисло формулювати думку;
- здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми;
- навички активного слухання;
- здатність до критичного мислення та аналізу;
- здатність працювати в умовах обмеженого часу;
- уміння застосовувати норми права в конкретних ситуаціях;
- здатність до комплексної оцінки ситуації та наслідків прийнятих рішень;
- здатність обґрунтовувати юридичні рішення;
- навички побудови юридичних аргументів.

Цьому сприяють такі методи навчання: дискусії, ситуаційний аналіз, мозкові атаки тощо.

4. Структура освітнього компонента						
<i>Денна форма навчання</i>						
Назва змістових модулів і тем	кількість год.					
	Усього	лекції	сем. (прак)	сам роб.	консульт	Форма контролю/Бали
Змістовний модуль I. Основи міжнародного гуманітарного права. Види збройних конфліктів. Учасники бойових дій.						
Тема 1. Основи права збройних конфліктів. Історія становлення міжнародного гуманітарного права. Принципи міжнародного гуманітарного права	12	1	2	8	1	9 ДС
Тема 2. Основні категорії та сфера дії міжнародного гуманітарного права	11	1	2	8		9 ДС
Тема 3. Міжнародно-правове регулювання ведення збройних конфліктів. Види збройних конфліктів та особливості їх регулювання міжнародним гуманітарним правом.	14	1	2	10	1	9 ДС, РЗ/К
Тема 4. Роль Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця у становленні й реалізації норм міжнародного гуманітарного права	12	1	2	8	1	8 ДС, Т
Разом за модулем 1	49	4	8	34	3	35
Змістовний модуль II. Міжнародно-правовий захист учасників збройних конфліктів, жертв війни, та особливості відповідальності за порушення міжнародного гуманітарного права						
Тема 5. Учасники збройного конфлікту. Комбатанти, некомбатанти.	14	1	2	10	1	9 ДС, Т
Тема 6. Міжнародно-правовий захист жертв війни.	14	1	2	10	1	9 РЗ/К, Т
Тема 7. Міжнародно-правова заборона недозволених засобів і методів ведення воєнних дій. Правовий режим окупації. Права і обов'язки нейтральних держав.	14	1	2	10	1	9 ДС, РЗ/К,
Тема 8. Імплементация міжнародного гуманітарного права	14	1	2	10	1	8 ДС, РЗ/К,

Тема 9. Відповідальність за порушення міжнародного гуманітарного права	15	2	2	10	1	10 ДС, РЗ/К,
Разом за модулем 2	71	6	10	50	5	45
Контрольна робота						20
Всього		10	18	84	8	80 10 0

4. Структура освітнього компонента

Заочна форма навчання

Назва змістових модулів і тем	кількість год.						Форма контролю
	Усього	лекції	сем. (прак) заняття	сам роб.	консультанції	ю/	
Змістовний модуль I. Основи міжнародного гуманітарного права. Види збройних конфліктів. Учасники бойових дій.							
Тема 1. Основи права збройних конфліктів. Історія становлення міжнародного гуманітарного права. Принципи міжнародного гуманітарного права	12	1		10	1	ІНДЗ/ ІРС	
Тема 2. Основні категорії та сфера дії міжнародного гуманітарного права	11			10	1	ІНДЗ/ ІРС	
Тема 3. Міжнародно-правове регулювання ведення збройних конфліктів. Види збройних конфліктів та особливості їх регулювання міжнародним гуманітарним правом.	14	1	2	10	1	20 ДС, РЗ/К	
Тема 4. Роль Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця у становленні й реалізації норм міжнародного гуманітарного права	11			10	1	ІНДЗ/ ІРС	
Разом за модулем 1	48	2	2	40	4	20	
Змістовний модуль II. Міжнародно-правовий захист учасників збройних конфліктів, жертв війни, та особливості відповідальності за порушення міжнародного гуманітарного права							
Тема 5. Учасники збройного конфлікту. Комбатанти, некомбатанти.	14	1	1	10	2	15 ДС, Т	
Тема 6. Міжнародно-правовий захист жертв війни.	14	1	1	10	2	15 РЗ/К, Т	
Тема 7. Міжнародно-правова заборона недозволених засобів і методів ведення воєнних дій. Правовий режим окупації. Права і обов'язки нейтральних держав.	14	1	1	12	2	15 ДС, РЗ/К,	
Тема 8. Імплементация міжнародного гуманітарного права	14			10	2	ІНДЗ/ ІРС	
Тема 9. Відповідальність за порушення міжнародного гуманітарного права	15	1	2	12	2	15 ДС, РЗ/К,	
Разом за модулем 2	71	4	4	54	5	50	
Контрольна робота						20	
Всього		6	6	94	10	80 10 0	

* **Форми контролю:** ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів,

ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота розглядається як серйозне осмислення набутих знань. Вона віддзеркалюється в усіх формах знання: лекціях, практичних заняттях, при виконанні індивідуального завдання, контрольних робіт, опрацьованні нормативних матеріалів, розв'язанні юридичних задач, тестуванні, складанні заліків та іспитів.

Самостійна робота є складовою навчального процесу, від якої значною мірою залежить розвиток юридичного мислення, засвоєння навчального матеріалу, формування правосвідомості та правової культури.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача, регламентується робочим навчальним планом і становить не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу здобувача, відведеного для вивчення конкретного ОК, зокрема на самостійне вивчення курсу даного освітнього компонента відведено 84 навчальних годин для денної форми навчання та 94 навчальних годин для заочної форми навчання. Навчальний матеріал освітнього компоненту «Міжнародне гуманітарне право», передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачами в процесі самостійної роботи, виноситься на поточний та підсумковий контроль.

Завдання до самостійної роботи не оцінюються окремо. Контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем освіти, здійснюється під час проведення практичних занять, або шляхом індивідуального оцінювання. Самостійна робота передбачає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу по кожній темі та виконання завдань семінарських занять та кейсів.

Завдання для самостійної роботи розробляються на кожен навчальний рік окремо з урахуванням змін до законодавства. Завдання для самостійної роботи входять до плану практичного заняття кожної теми і доступні для здобувачів освіти на платформі Moodle.

На самостійне опрацювання положень освітнього компонента «Міжнародне гуманітарне право» виносяться такі теми:

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

№	Тема	Кількість годин	
		денна	Заочна
Тема 1	<p>Основи права збройних конфліктів. Історія становлення міжнародного гуманітарного права. Види збройних конфліктів. Принципи міжнародного гуманітарного права.</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття міжнародного гуманітарного права та його місце в системі міжнародного публічного права. 2. Етапи становлення та розвитку міжнародного гуманітарного права. 3. Загальна характеристика суб'єктів міжнародного гуманітарного права. 4. Система джерел міжнародного гуманітарного права. «Право Гааги» та «право Женеви». 5. Принципи міжнародного гуманітарного права. 6. Історія становлення міжнародного гуманітарного права. 7. Період розвитку між Гаазькими мирними конференціями 1899-1907 років та Женевськими конференціями 1949-1977 років. 	8	10

	<p>8. Jus ad bellum та jus in bello в міжнародному гуманітарному праві.</p> <p>9. Міжнародний збройний конфлікт, його правове регулювання, сторони. Збройний конфлікт неміжнародного характеру.</p> <p>10. Сутність proxy wars.</p> <p>11. Принципи права збройних конфліктів.</p>		
Тема 2	<p>Основні категорії та сфера дії міжнародного гуманітарного права.</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <p>1. Поняття війни та збройних конфліктів.</p> <p>2. Види збройних конфліктів.</p> <p>3. Внутрішні безладдя й обстановка внутрішньої напруженості та їхня відмінність від збройних конфліктів.</p> <p>4. Застосування норм міжнародного гуманітарного права до різних видів збройних конфліктів.</p> <p>5. Концепція гуманітарної інтервенції у доктрині міжнародного права. Поняття та види гуманітарної інтервенції.</p> <p>6. Застосування норм міжнародного гуманітарного права до різних видів збройних конфліктів.</p> <p>7. Суб'єктна сфера дії норм міжнародного гуманітарного права.</p> <p>8. Правові наслідки початку збройного конфлікту міжнародного характеру.</p> <p>9. Застосування міжнародного гуманітарного права в часі.</p> <p>10. Вплив стану війни на дію міжнародних договорів. Заборона денонсації договорів з міжнародного гуманітарного права під час війни.</p>	8	10
Тема 3	<p>Міжнародно-правове регулювання ведення збройних конфліктів.</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <p>1. Поняття збройного конфлікту, відмежування його від суміжних понять.</p> <p>2. Загальна характеристика джерел міжнародного права щодо ведення збройних конфліктів.</p> <p>3. Види збройних конфліктів.</p> <p>4. «Театр війни» та «театр воєнних дій».</p> <p>5. Сторони збройних конфліктів: поняття, види та особливості.</p> <p>6. Міжнародно-правове регулювання методів ведення збройних конфліктів.</p> <p>7. Міжнародно-правове регулювання засобів ведення збройних конфліктів.</p> <p>8. Завершення збройних конфліктів: основні положення міжнародно-правових актів.</p> <p>9. Характеристика способів завершення міжнародних збройних конфліктів.</p>	10	10
Тема 4	<p>Міжнародний Комітет Червоного Хреста – інститут гуманітарної діяльності.</p>	8	10

	<p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія створення Міжнародного Комітету Червоного Хреста. 2. Міжнародно-правовий статус Міжнародного Комітету Червоного Хреста. 3. Характеристика основних напрямів діяльності Міжнародного Комітету Червоного Хреста. 4. Особливості діяльності Міжнародного Комітету Червоного Хреста у період збройних конфліктів. 5. Статус емблеми Міжнародного Комітету Червоного Хреста 		
Тема 5	<p>Учасники збройних конфліктів. Комбатанти, некомбатанти.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика правового статусу комбатантів та некомбатантів. 2. Правовий статус добровольців та найманців у міжнародному збройному конфлікті. 3. Особливості правового статусу шпигунів та розвідників. 4. Правовий статус військових кореспондентів під час збройних конфліктів. 5. Правовий статус поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії. 6. Правовий статус медичних формувань та установ, медичного і духовного персоналу. 7. Особливості правового статусу військовополонених. 8. Цивільна оборона під час збройних конфліктів. 	10	10
Тема 6	<p>Міжнародно-правовий режим захисту цивільного населення та об'єктів.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та значення захисту цивільного населення в міжнародному праві <ul style="list-style-type: none"> • Поняття цивільного населення та цивільних осіб • Відмінність між цивільними та комбатантами • Значення захисту цивільного населення в умовах збройних конфліктів • Принцип гуманності в міжнародному праві 2. Джерела міжнародно-правового захисту цивільного населення та об'єктів <ul style="list-style-type: none"> • Женевські конвенції 1949 року • Додаткові протоколи I та II 1977 року • Звичайне міжнародне гуманітарне право • Роль міжнародних судових органів та ООН 3. Основні принципи захисту цивільного населення <ul style="list-style-type: none"> • Принцип розрізнення (distinction) • Принцип пропорційності • Принцип військової необхідності • Заборона невибіркових нападів • Обов'язок запобігання шкоді цивільному населенню 4. Захист цивільних об'єктів <ul style="list-style-type: none"> • Поняття цивільного об'єкта 	10	10

	<ul style="list-style-type: none"> • Об'єкти, що користуються спеціальним захистом <ul style="list-style-type: none"> ○ медичні установи ○ об'єкти освіти ○ культурні та релігійні пам'ятки ○ об'єкти критичної інфраструктури • Втрата цивільного статусу об'єктом <p>5. Особливі категорії цивільного населення</p> <ul style="list-style-type: none"> • Діти • Жінки • Особи похилого віку • Внутрішньо переміщені особи • Біженці <p>6. Заборонені дії щодо цивільного населення</p> <ul style="list-style-type: none"> • Напади на цивільних осіб • Колективні покарання • Депортації та примусове переміщення • Використання цивільних як «живого щита» • Терор цивільного населення <p>7. Механізми міжнародного контролю та відповідальності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Міжнародний кримінальний суд • Європейський суд з прав людини • Міжнародний комітет Червоного Хреста • Відповідальність держав та індивідуальна кримінальна відповідальність <p>8. Захист цивільного населення в сучасних збройних конфліктах (на прикладі України)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кваліфікація збройного конфлікту • Порушення МГП щодо цивільних осіб • Документування воєнних злочинів • Роль України та міжнародної спільноти 		
Тема 7	<p>Міжнародно-правова заборона недозволених засобів і методів ведення воєнних дій. Правовий режим окупації. Права і обов'язки нейтральних держав.</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття засобів та методів ведення воєнних дій. 2. Заборонені засобів і методів ведення бойових дій. Загальне правило (ст. 35 I Додаткового протоколу 1977 р.). 3. Заборона зброї масового знищення. 4. Заборона звичайної зброї, яка завдає надмірних пошкоджень або має невибіркову дію. 5. Заборонені методи ведення воєнних дій. 6. Заборона окремих дій щодо цивільного населення. 7. Права та обов'язки нейтральних держав. 	10	12
Тема 8	<p>Імплементация міжнародного гуманітарного права</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття імплементации міжнародного гуманітарного права. 2. Заходи, що вживаються в мирний час й у воєнний час. 3. Імплементация міжнародного гуманітарного права на міжнародному рівні. 4. Імплементация міжнародного гуманітарного права на національному рівні. 5. Імплементация норм міжнародного гуманітарного права в 	10	10

	України. 6. Контроль за додержанням міжнародного гуманітарного права.		
Тема 9	Особливості воєнних злочинів за міжнародним правом. Питання для обговорення : 1. Поняття воєнного злочину міжнародному праві, його відмежування від інших видів злочинів. 2. Огляд положень міжнародно-правових актів у сфері воєнних злочинів. 3. Загальна характеристика складу воєнних злочинів за міжнародним правом. 4. Особливості кваліфікації воєнних злочинів. 5. Процедура розслідування воєнних злочинів за міжнародним правом. 6. Юридична відповідальність за воєнні злочини у міжнародному праві.	10	12

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 р. протокол № 8 Вченої ради (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>) поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи та реалізується в різних формах, зокрема опитування, виступи на практичних заняттях, заслуховування та аналіз доповідей питань, винесених на обговорення, письмове вирішення завдань, задач (казусів), письмові відповіді на окремі питання, участь у дискусіях/дебатах, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо.

Максимальна кількість балів за поточний контроль – 100 балів.

Політика викладача щодо здобувача освіти:

- ✓ обов'язкове відвідування навчальних занять;
- ✓ активність здобувача освіти під час занять;
- ✓ своєчасне виконання завдань/робіт, щодо яких встановлено дедлайни.

Не допускається:

- ✓ пропуск занять без поважних причин;
- ✓ систематичні запізнення на заняття;
- ✓ користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативних актів та в інших навчальних цілях).

Якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Відпрацювання пропущених занять можливе до початку заліково-екзаменаційної сесії відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі конституційного, адміністративного та міжнародного права (каб. В-318).

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт за умови, що здобувач освіти виконав

ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК (оцінювання за шкалою від 0 до 100).

Основні платформи для *комунікації* викладача із здобувачем освіти: Moodle (новинний форум, система приватних повідомлень, коментарі до завдань); Telegram чи Viber група; індивідуальна консультація згідно графіку консультацій, який затверджений на кафедрі або може бути надана здобувачу освіти у телефонному режимі, у формі відповіді на письмовий запит, надісланий на електронну пошту чи месенджер викладача.

Політика щодо академічної доброчесності

Вивчаючи цей ОК, здобувач освіти погоджується виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватись політики академічної доброчесності, що передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/Polozhennya-pro-plagiat-gruden-24.pdf>, а також у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Пропущені без поважних причин практичні заняття перескладаються усно шляхом відповіді на всі питання семінарського заняття. Практичне заняття вважається пропущеним без поважних причин, якщо немає документального підтвердження поважної причини відсутності (довідка, повістка тощо).

Пропущені з поважних причин практичні заняття перескладаються шляхом підготовки конспекту по темі семінарського заняття з відповідями на окремі питання семінарського заняття за вибором викладача.

Негативна оцінка (0), отримана під час практичного заняття, може бути перездана усно шляхом відповіді на всі питання семінарського заняття, написанням та захистом реферату. За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи студента на семінарських заняттях.

Відпрацювання лекції здобувачами, які не були присутні на ній з поважної причини відбуватиметься шляхом написання реферату, а у випадку відсутності без поважних причин – конспект самостійно опрацьованої лекції.

Здобувач освіти, який не відпрацював пропущених без поважних причин занять не допускається до складання заліку в зв'язку з невиконанням навчального плану. В разі невиконання навчального плану з поважних причин складається тестове завдання, позитивне вирішення якого є допуском до складання підсумкового контролю.

Пропуски на практичних заняттях та негативні оцінки можуть бути перездані до початку заліково-екзаменаційної сесії.

Перескладання заліків та екзаменів відбувається відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених ОП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК (Порядок визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29 серпня 2024 року https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf)

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість балів
Участь у правопросвітницьких заходах, робота в юридичній клініки “Ad ASTRA” згідно реєстру клініцистів	до 5 балів
Проходження курсів, тренінгів, воркшопів та інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента	до 10 балів

Неформальна освіта охоплює тренінги й воркшопи, програми громадських і міжнародних організацій, онлайн-курси. Здобувачі можуть проходити відкриті курси з міжнародного гуманітарного права на платформах Prometheus, EdEra, а також використовувати освітній контент від ініціатив HELP Ради Європи (Human Rights Education for Legal Professionals). Рекомендовано пройти такі курси:

- ✓ Платформа Prometheus: «Волонтерство під час війни», «Міжнародне гуманітарне право в професійній діяльності державних службовців».
- ✓ Платформа HELP: «Депортація дітей під час збройних конфліктів (Deportation of Children during Armed Conflicts)», «Права людини у Збройних силах (Human Rights in the Armed Forces)», «Діти-біженці та мігранти (Refugee and Migrant Children)», «Міжнародне гуманітарне право та права людини».
- ✓ Платформа EdEra: «Європейські механізми захисту прав людини».

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. Відповідно до п 4.5. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 р. протокол № 8 Вченої ради передбачено, що здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

Науково-методичною комісією факультету затверджено систему бонусних балів, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК в обсязі до 35 балів (протокол № 01 від 03 вересня 2025 р.).

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість бонусних балів
Публікація наукової статті в періодичному науковому фаховому виданні категорії «Б» (у співавторстві із науковим керівником)	до 7 балів
Виступ з доповіддю на міжнародній, всеукраїнській науково-практичній конференції, засіданні круглого столу, симпозиуму та іншому науковому заході	до 5 балів
Публікація тез доповіді у збірнику матеріалів конференції, круглого столу чи іншого наукового заходу	до 5 балів
Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді	до 8 балів
Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	до 10 балів

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 року (URL: <https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>) підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах у формі заліку.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт (оцінювання за шкалою від 0 до 100). Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості 100.

У день складання заліку за основною сесією не проводяться додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права доздавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Залік проводиться в усній формі

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ЗАЛІК

1. Поняття та особливості міжнародного гуманітарного права.
2. Місце міжнародного гуманітарного права в системі міжнародного права.
3. Взаємозв'язок міжнародного гуманітарного права і права прав людини.
4. Функції міжнародного гуманітарного права.
5. Виникнення і розвиток міжнародного гуманітарного права.
6. Розвиток міжнародного гуманітарного права в другій половині
7. XIX століття.
8. Гаазькі мирні конференції (1899 – 1907 рр.).
9. Зміст основних принципів міжнародного гуманітарного права.

10. Джерела міжнародного гуманітарного права.
11. Міжнародний звичай як джерело міжнародного гуманітарного права.
12. Застереження Мартенса.
13. Кодифікація міжнародного гуманітарного права у ХХ столітті.
14. Поняття та ознаки збройного конфлікту. Види збройних конфліктів.
15. Відмінності між збройними конфліктами неміжнародного характеру та внутрішніми безладдями й обстановкою внутрішньої напруженості.
16. Відмінності між збройними конфліктами міжнародного та не міжнародного характеру.
17. Застосування норм міжнародного гуманітарного права до різних видів збройних конфліктів.
18. Застосування міжнародного гуманітарного права протиборчими сторонами в збройному конфлікті неміжнародного характеру.
19. Суб'єктна сфера дії норм міжнародного гуманітарного права.
20. Правові наслідки початку збройного конфлікту міжнародного характеру.
21. Застосування міжнародного гуманітарного права в часі.
22. Вплив стану війни на дію міжнародних договорів. Заборона денонсації норм міжнародного гуманітарного права під час війни.
23. Населення під час війни. Правовий статус іноземців на території держави, що перебувають у збройному конфлікті.
24. Нейтралітет під час війни. Обов'язки нейтральної держави під час війни.
25. Припинення військових дій та його відмінність від припинення стану війни. Загальне і часткове перемир'я.
26. Закінчення війни та її правові наслідки. Капітуляція.
27. Правовий статус учасників збройних конфліктів.
28. Поняття та категорії комбатантів. Права та обов'язки комбатантів. Відмінності комбатантів від цивільного населення.
29. Правовий статус некомбатантів.
30. Найманці. Добровольці.
31. Шпигуни. Військові розвідники.
32. Поняття жертв війни та осіб, яких захищають.
33. Інститут Держав-покровительок.
34. Просторова сфера дії норм міжнародного гуманітарного права. Театр війни і театр воєнних дій.
35. Історія створення Міжнародного комітету Червоного Хреста.
36. Правові основи діяльності Міжнародного комітету Червоного Хреста. Структура Міжнародного комітету Червоного Хреста.
37. Основні напрями діяльності Міжнародного комітету Червоного Хреста.
38. Структура і завдання Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
39. Правові основи діяльності Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
40. Правове становище Міжнародної федерації Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
41. Основні напрями діяльності Міжнародної федерації Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
42. Національні товариства Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
43. Умови визнання національних товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
44. Правовий статус і функції Українського товариства Червоного Хреста.
45. Основоположні принципи Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
46. Виникнення емблем Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Лева і Сонця та Червоного Кристала.
47. Функції емблем Червоного Хреста, Червоного Півмісяця та Червоного Кристала.
48. Захист від зловживань емблемами Червоного Хреста, Червоного Півмісяця

49. та Червоного Кристала. Контроль за використанням емблем.
50. Відповідальність за незаконне використання емблем.
51. Визначення правового статусу жертв війни.
52. Вимоги Женевської конвенції 1949 року і Додаткових протоколів 1977 року стосовно захисту жертв війни.
53. Захист поранених, хворих та осіб, що зазнали аварії корабля у період збройного конфлікту.
54. Правове становище медичних формувань і установ, медичного і духовного персоналу. Регламентація санітарних перевезень.
55. Створення санітарних зон, зон безпеки, нейтральних зон і коридорів.
56. Правовий статус військовополонених. Режим воєнного полону. Інтернування військовополонених.
57. Правила розміщення військовополонених у таборах. Умови проживання, харчування, одяг, умови гігієни, медичне обслуговування військовополонених.
58. Трудовий режим військовополонених.
59. Кримінальні й дисциплінарні покарання щодо військовополонених.
60. Закінчення полону. Звільнення і репатріація військовополонених.
61. Правове становище цивільного населення в період збройних конфліктів.
62. Захист цивільного населення в період збройних конфліктів.
63. Визначення цивільних об'єктів і захист цивільних об'єктів.
64. Поняття воєнної окупації. Режим воєнної окупації. Захист цивільного населення окупованої території.
65. Коло обов'язків влади окупаючої держави щодо цивільного населення.
66. Поняття засобів та методів ведення воєнних дій. Поняття заборонених засобів і методів ведення бойових дій. Принципи заборони засобів і методів ведення війни.
67. Заборона зброї масового знищення.
68. Заборона ядерної зброї.
69. Заборона хімічної та бактеріологічної зброї.
70. Заборона звичайної зброї, яка завдає надмірних пошкоджень або має не вибіркову дію.
71. Заборона протипіхотних мін.
72. Заборона ворожого впливу на навколишнє середовище.
73. Заборона віроломних методів ведення війни. Відмінність між віроломством і воєнними хитрощами.
74. Заборона нападу на цивільне населення.
75. Заборона невиборчих нападів. Заборона нападу на зони, створювані для захисту жертв війни.
76. Міжнародно-правовий захист культурних цінностей під час збройного конфлікту.
77. Класифікація культурних цінностей, їхні характерні ознаки. Загальний і спеціальний рівні захисту культурних цінностей.
78. Міжнародно-правова регламентація ведення збройної боротьби на морі й у повітряному просторі.
79. Особливості міжнародно-правового регулювання ведення збройного конфлікту на морі.
80. Особливості установки підводних мін.
81. Правила дій підводних човнів.
82. Морська блокада.
83. Особливості регламентації повітряної війни.
84. Поняття імплементації міжнародного гуманітарного права.
85. Міжнародний і внутрішньодержавний механізм імплементації міжнародного гуманітарного права.
86. Імплементація норм міжнародного гуманітарного права в законодавстві України.
87. Контроль за додержанням міжнародного гуманітарного права.

88. Поняття порушень, серйозних порушень і злочинів у міжнародному гуманітарному праві.

89. Міжнародно-правова відповідальність держав за порушення норм міжнародного гуманітарного права.

90. Відповідальність індивідів за порушення міжнародного гуманітарного права.

91. Створення, правові основи діяльності кримінальних трибуналів ad hoc.

92. Нюрнберзький і Токійський міжнародні військові трибунали.

93. Міжнародні трибунали по Югославії і Руанді.

94. Компетенція Міжнародного кримінального суду

V. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінки знань здобувачів при здійсненні підсумкового контролю:

90-100 – здобувач освіти демонструє вільне володіння теоретичними питаннями, вміє переконливо, з посиланням на законодавство обґрунтовувати проблему, яку висвітлює; безпомилково дає відповіді на поставлені питання з посиланням на норми законодавства; вільно володіє термінологією;

82-89 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання відповідає повно, володіє термінологією, знає нормативно-правові акти, вміло їх застосовує при відповіді на питання, однак може допускати деякі неточності чи положення без їх доведеності;

75-81 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання може порушувати системність їх викладу, допускати окремі неточності, без їх доказовості, однак знає нормативно-правові акти, застосовує при відповіді на питання, володіє основними категоріями;

67-74 – здобувач освіти володіє більшістю теоретичними питаннями з предмету вивчення, володіє термінологією, знає нормативно-правові акти у відповідній сфері, однак не завжди може правильно та аргументовано застосувати норми законодавства при відповіді на питання;

60-66 – здобувач освіти не володіє більшістю теоретичними питаннями, однак знає основні категорії та нормативно-правові акти, але при відповіді на питання не обґрунтовує та не аргументує її;

1-59 – здобувач освіти володіє теоретичними питаннями поверхнево; знає окремі категорії та нормативно-правові акти, але не вміє правильно їх застосовувати під час відповіді на питання.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Розподіл балів, які отримують здобувачі денної форми навчання.										
Поточний контроль (мах = 100 балів)									Заг. кільк балів	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					Контро льна робота	
T 1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
9	9	9	8	9	9	9	8	10	20	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі заочної форми навчання.										
Поточний контроль (мах = 100 балів)									Заг. кільк балів	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					Контро льна робота	
T 1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
		20		15	15	15		15	20	100

Поточне оцінювання

10 балів – поточне оцінювання (денна ф.н.)

№ п/п	бали	Оцінка	Оцінка відповідно ECES
1	10	Відмінно	(А) – якщо здобувач демонструє вільне володіння питаннями теми, безпомилково виконує практичні, самостійні, індивідуальні завдання;
2	9- 8	Дуже добре	(В) – здобувач при відповіді на теоретичні питання допускають деякі неточності, активно працює протягом практичного заняття; дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача
3	7-	Добре	(С) – загалом хороша робота
4	6-5	Задовільно	(D) – здобувач допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; викладає матеріал не достатньо зв'язано і

			послідовно
5	4-2	Достатньо	(E) – здобувач припускається грубих помилок при викладі матеріалу і лише іноді із допомогою викладача виправляє ці помилки
6	1-0	Незадовільно	(FX) – здобувач припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; виявляє незрозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань

9 балів – поточне оцінювання (денна ф.н.)

№ п/п	бали	Оцінка	Оцінка відповідно ECES
1	6	Відмінно	(A) – якщо здобувач демонструє вільне володіння питаннями теми, безпомилково виконує практичні, самостійні, індивідуальні завдання;
2	5	Дуже добре	(B) – здобувач при відповіді на теоретичні питання допускають деякі неточності, активно працює протягом практичного заняття; дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.
3	4	Добре	(C) – загалом хороша робота
4	3	Задовільно	(D) – здобувач допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.;
5	2-1	Достатньо	(E)- здобувач припускається грубих помилок при викладі матеріалу і лише іноді із допомогою викладача виправляє ці помилки
6	0,9-0	Незадовільно	(FX) – здобувач припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; виявляє незрозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

8 балів – поточне оцінювання (денна ф.н.)

№ п/п	бали	Оцінка	Оцінка відповідно ECES
1	8	Відмінно	(A) – якщо здобувач демонструє вільне володіння питаннями теми, безпомилково виконує практичні, самостійні, індивідуальні завдання;
2	7	Дуже добре	(B) – здобувач при відповіді на теоретичні питання

			допускають деякі неточності, активно працює протягом практичного заняття; дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.
3	6	Добре	(C) – загалом хороша робота
4	5-4	Задовільно	(D) – здобувач допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно
5	3-1	Достатньо	(E)- здобувач припускається грубих помилок при викладі матеріалу і лише іноді із допомогою викладача виправляє ці помилки
6	0,9-0	Незадовільно	(FX) – здобувач припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань

Заочна форма навчання
15 балів – поточне оцінювання

№ п/п	бали	Оцінка	Оцінка відповідно ECES
1	15-14	Відмінно	(A) – якщо здобувач демонструє вільне володіння питаннями теми, безпомилково виконує практичні, самостійні, індивідуальні завдання;
2	13- 11	Дуже добре	(B) – здобувач при відповіді на теоретичні питання допускають деякі неточності, активно працює протягом практичного заняття; дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача
3	10-8	Добре	(C) – загалом хороша робота
4	7-4	Задовільно	(D) – здобувач допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно
5	3-2	Достатньо	(E) – здобувач припускається грубих помилок при викладі матеріалу і лише іноді із допомогою викладача виправляє

			ці помилки
6	1-0	Незадовільно	(FX) – здобувач припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань

20 балів – поточне оцінювання

№ п/п	бали	Оцінка	Оцінка відповідно ECES
1	20-17	Відмінно	(A) – якщо здобувач демонструє вільне володіння питаннями теми, безпомилково виконує практичні, самостійні, індивідуальні завдання;
2	16- 12	Дуже добре	(B) – здобувач при відповіді на теоретичні питання допускають деякі неточності, активно працює протягом практичного заняття; дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача
3	12-8	Добре	(C) – загалом хороша робота
4	7-4	Задовільно	(D) – здобувач допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце замінки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; викладає матеріал не достатньо зв'язано і послідовно
5	3-2	Достатньо	(E) – здобувач припускається грубих помилок при викладі матеріалу і лише іноді із допомогою викладача виправляє ці помилки
6	1-0	Незадовільно	(FX) – здобувач припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань

Критеріями оцінювання знань здобувачів освіти під час усних та письмових відповідей з освітнього компоненту є:

- повнота розкриття питання;
- використання основної та додаткової літератури (нормативно-правових актів, підручників, навчальних посібників, журналів тощо);
- логічна послідовність та системність викладення матеріалу, культура мовлення;
- аналітичність мислення, вміння робити порівняння та формулювати висновки.

**Оцінювання контрольної роботи
(денна (очна) та заочна форми навчання) –20 балів**

№ п/п	бали	Оцінка відповідно ECTS
1	20-18	здобувач освіти повно відповідає на питання модульної контрольної роботи, вільно володіє термінологією, вміє застосовувати норми законодавства при відповіді на питання та аргументувати свою позицію;
2	17-15	здобувач освіти при відповіді на питання модульної контрольної роботи допускає поодинокі неточності; володіє термінологією; знає нормативно-правові акти з питання контрольної роботи; вміло застосовує норми законодавства при відповіді на питання;
3	14-9	здобувач освіти поверхнево володіє більшістю питаннями модульної контрольної роботи, знає основні категорії та нормативно-правові акти; використовує норми законодавства, але не пояснює їх застосування при відповіді на питання;
4	8-0	здобувач освіти не може дати аргументовано відповідь на питання модульної контрольної роботи, висловлює власну думку при відповіді на питання без посилання на норми законодавства, володіє окремими правовими категоріями.

VI. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

Нормативно-правові акти

1. Додаткові протоколи до Женевських конвенцій про захист жертв війни від 12 серпня 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#

2. Женевські конвенції про захист жертв війни від 12 серпня 1949 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/114a-03#>

3. Конвенція про запобігання злочину геноциду і покарання за нього 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_155#

4. Конвенція про незастосування строків давності до воєнних злочинів і злочинів проти людства від 26 листопада 1968 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_168#

5. Римський статут міжнародного кримінального суду. URL: [http://www.un.org/ru/law/icc/rome_statute\(r\).pdf](http://www.un.org/ru/law/icc/rome_statute(r).pdf) Статут Організації Об'єднаних Націй, 1945 року. URL: <https://www.un.org>

6. Статут Військового трибуналу для Далекого Сходу. URL: <http://law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1167533&subID=100061194,100061200>

7. Статут Міжнародного Військового Трибуналу для суду і покарання головних військових злочинців європейських країн осі. URL: <http://base.garant.ru/2540388/>.

8. Статут Міжнародного трибуналу по колишній Югославії. URL: <http://www.un.org/ru/law/icty/charter.shtml> .

9. Статут Міжнародного трибуналу по Руанді. URL: <http://www.un.org/ru/law/icttr/charter.shtml> .

Навчальна та наукова література:

Основна

1. 100 складних питань з міжнародного гуманітарного права та прості відповіді на них : довідник для журналістів. 2-ге вид., перероб і доп. / за ред. Т. Короткого ; авт. кол.: Т. Короткий, М. Доценко, І. Заворотько, В. Лисик, І. Назарчук, М. Пашковський, Н. Хендель, Р. Єделєв ; Центр прав людини «Zmina». Київ; Одеса : Фенікс, 2025. 268 с.

2. Вивчаючи міжнародне гуманітарне право : навч.-метод. посіб. 3-тє вид., перероб. та доп. / М. Єлігулашвілі, О. Козорог, Т. Короткий, І. Костюк, Т. Ремех, Н. Хендель ; за заг. ред. Т. Короткого ; УГСПЛ ; ТЧХУ. Київ; Одеса : Фенікс, 2024. 252 с

3. Грушко М. В. Міжнародне гуманітарне право: навчально-методичний посібник / за ред. завідувача кафедри міжнародного та європейського права, професора О. В. Бігняка. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 136 с.

4. Добровільний звіт у сфері міжнародного гуманітарного права. Міністерство оборони України. Укладач Інна Заворотько. Київ, 2024.
5. Збірник основних джерел щодо використання та захисту в Україні емблеми Червоного Хреста / уклад., передм., вступ. ст.: М. Доценко, Є. Лук'янченко, Р. Болкун, В. Полюля ; за ред. Радника президента ТЧХУ з міжнар. гуманіт. права Т. Короткого. Київ ; Товариство Червоного Хреста України : Фенікс, 2024. 164 с.
6. Нільс Мельцер. Міжнародне гуманітарне право: загальний курс. МКЧХ, 2021. 398 с.

Додаткова

1. Гороть А.М. Особливості застосування сили чи погрози силою в міжнародному праві. Історико-правовий часопис: науковий журнал. Луцьк: Волинський. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. №1(18). С. 102-107.
2. Гороть А.М., Прокопчук К. М. Правомірність застосування гуманітарної інтервенції в разі порушення міжнародного миру і безпеки. *Актуальні питання реформування правової системи України*: матеріали XX Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 вересня 2023 р., Луцьк: ТзОВ «Завжди поруч», 2023. С. 97-100.
3. Гороть А.М. Розуміння поняття міжнародний збройний конфлікт у національному праві: тези доп. за матеріалами I Міжнародній науково-практична конференція «Висновок експерта в галузі права як складова конституційного права на судовий захист» Луцьк 27.06 2023.
4. Основні документи міжнародного гуманітарного права: зб. документів / укл. Робочою групою щодо виконання норм міжнародного гуманітарного права та участі у наданні правових послуг Сил територіальної оборони ЗСУ та ГО «Українська правова консультативна група». Київ ; Одеса : Фенікс, 2023. 388 с.
5. Термінологічний словник міжнародного гуманітарного права: термінол. словн. / О.М.Волуйко, Л.В.Полуніна. Київ : КІ НГУ, 2024. 148 с.
6. Senatorova O. Mit Recht gegen Gewalt. Strafverfolgung von Kriegsverbrechen. RGOW. 2022. Nr. 7. S. 14–17. URL: https://www.g2w.eu/pdf/inhaltsverzeichnisse/2022/RGOW_2022-07_2.pdf
7. Senatorova O. Welche Rolle ein „Sondertribunal zum Verbrechen der Aggression gegen die Ukraine“ für die Opfer des Krieges spielen könnte. UkraineAnalysen. 2022. Nr. 272. Vom 21.07.2022. S. 7–12. URL: <https://www.laenderanalysen.de/ukraine-analysen/272/welche-rolle-ein-sondertribunal-zum-verbrechender-aggression-gegen-die-ukraine-fuer-die-opfer-des-krieges-spielen-koennte/5>
8. Customary International Humanitarian Law Edited by Jean-Marie Henckaerts URL: <https://sites.google.com/a/gs.booksnow.com/en9/9780521808880-34propolGETincpes20>
9. Kolb R., Hyde R. An Introduction to the International Law of Armed Conflicts. Oxford-Portland Oregon 2008. URL: <http://www.derechoshumanos.unlp.edu.ar/assets/files/documentos/anintroduction-to-the-international-law-of-armed-conflicts.pdf>
10. Репецький, В. М. Міжнародне гуманітарне право: підручник / В.М. Репецький, В.М. Лисик. К.: Знання, 2007.467с.

Інтернет-ресурси:

- <http://www.icrc.org/web/eng/siteeng0.nsf/htmlall/ihl?OpenDocument> - International Committee of the Red Cross International Humanitarian Law
- <http://untreaty.un.org/> - The United Nations websites: Treaty Collection
- <http://www.euroopa.eu.int> - Європейський Союз
- <http://www.icj-cij.org/ru/> - Міжнародний суд ООН
- <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/content/30452> - Міністерство закордонних справ України; Єдиний державний реєстр міжнародних організацій, членом яких є Україна
- <http://portal.rada.gov.ua/> - Офіційний сайт Верховної Ради України
- [https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22documentcollectionid%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22documentcollectionid%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]}) – сайт Європейського Суду з прав людини
- https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_6999/en/ - сайт Суду справедливості Європейського Союзу